

Gardermoregionen

STRATEGISK NÆRINGSPLAN GARDERMOREGIONEN

«STEDET DER MENNESKER LANDER OG NÆRINGSLIVET TAR AV»

VERSJON APRIL 2021

Innledning

Bakgrunn: Kommunene i regionen må utvikle seg som gode bokommuner, tilrettelegge for en god vekst av innbyggere, og samle innsatsen på næringsutvikling i vår felles arbeidsmarkedsregion. Gardermoregionen trenger flere etableringer, investeringer og ikke minst et mer sammensatt næringsliv med mer kompetanseintensive arbeidsplasser. Det er behov for en strategisk næringsplan som kan samordne arbeidet med næringsutvikling i regionen.

Utfordringer: Gardermoregionen er en voksende region i utkanten av storbyområdet. Dette gir enkelte utfordringer. Det er en relativt spredt region med landkommuner og tettsteder og en region-by. Regionen har totalt sett noe lav kompetanseprofil, men det er ulikheter mellom kommunene. Det er relativt liten samhandling mellom kommunene og næringslivet, og også innad i næringslivet. Det er et potensiale i å styrke en felles identitet for regionen.

Fortrinn: Det er et stort fortrinn å ha landets hovedflyplass liggende i regionen som et nasjonalt og internasjonalt knutepunkt, og slik sett er beliggenheten til regionen attraktiv. Det er også et stort potensiale i næringsutvikling på og rundt flyplassen, og kommunene i regionen er tjent med å samarbeide best mulig for å utnytte mulighetene her. I tillegg har regionen noen spesielle fortrinn innen næring, blant annet innen reiseliv og landbruk.

Strategisk retning: Gardermoregionen skal fremstå som mer samlet, synlig og attraktiv i fremtiden. Det bør fokuseres på en satsing for å skape et mer variert arbeidsmarked og tiltrekke seg flere kunnskapsbedrifter gjennom å utnytte naturlige fortrinn, samt skape regionen til det beste stedet å bo – leve – jobbe. Det krever et tettere samarbeid med næringslivet, kraftsamling rundt mulige klyngeetableringer, en styrking av arbeids- og utdanningstilbudet samt velfungerende samferdsel- og kollektivløsninger.

Visjon

«Gardermoregionen, knutepunktet mot verden, med satsing på teknologi, kompetanse, lokal verdiskapning og bærekraft.»

Hovedmål: «Utvikle Gardermoregionen til å bli en helhetlig arbeidsregion, med en tydelig økning av arbeidsplasser, med vekt på kompetanse og grønn næring.»

Måles gjennom:

-Årlig økning i andelen kunnskapsbaserte arbeidsplasser

-Balanse mellom vekst i befolkning og vekst i arbeidsplasser

FNs bærekraftsmål skal ligge til grunn for arbeidet med næringsutviklingen og skal gjenspeiles i handlingsprogrammet.

Delmål:

- Erstatte nedlagte arbeidsplasser som følge av pandemien med tilsvarende antall nye arbeidsplasser

- Flere offentlige kunnskapsbaserte institusjoner er etablert i regionen

- Etablering av minst et høyskoletilbud i regionen innen 2030.

- Økt utdanningsnivå i regionen i 2030.

- Regionen har opparbeidet seg et bedre omdømme som «næringsvennlig region»

- Økning i nyetableringer/gründerbedrifter

- Bedrede kollektivløsninger og infrastrukturløsninger

Interessepolitikk

Gardermoregion interkommunalt politiske råd (GRIP) vil ha en svært viktig rolle i samordning av interessepolitiske oppgaver og må brukes aktivt av kommunene i regionen. Kommunene må se GRIP som verktøyet for å skape kraft på interessepolitiske områder, enten det er internt i regionen for å stå samlet utad, eller i samarbeid med andre naboregioner for å skape større kraft for egne prosjekter, eller for å støtte opp om andres prosjekter.

Viktige arbeidsområder vil blant annet være:

- samferdsel/kollektivtrafikk
- arealbruk/regional planlegging
- høyere utdanning
- statlige arbeidsplasser
- næringsutvikling
- hovedkontorer, etableringer
- samarbeid med SNR for å skape fellesregionen Romerike
- posisjonering av regionen i nye Viken.

HOVEDSATSINGSOMRÅDER

1. TEKNOLOGIUTVIKLING
2. KUNNSKAP/KOMPETANSE
3. REISELIV/AKTIVITET/KULTUR/NATUR (opplevelse)
4. GRØNN NÆRING/LANDBRUK
5. LOGISTIKK
6. HELSE
7. INNOVATIVE OFFENTLIGE ANSKAFFELSER

Hovedsatsingsområder, beskrivelse:

- 1. TEKNOLOGIUTVIKLING:** Samarbeid med Oslo Lufthavn/Avinor om å utvikle et EU-prosjekt rundt flyplassutvikling. Man kan markere seg som en fremtidsrettet og spennende region nasjonalt og internasjonalt ved å jobbe fram en klynge innen grønn teknologi tett på flyplassen. En satsing for å bidra til å skape verdens mest miljøvennlige flyplass og skape grønne teknologiske næringsmiljøer i tilknytning til flyplassen med satsing på blant annet elektrifisering. Fokus på å utvikle den grønne regionen, verdens mest miljøvennlige flyplass, grønn næringsutvikling gjennom innovasjon og nyskaping.
- 2. KUNNSKAP/KOMPETANSE:** Det er behov for en helhetlig satsing i regionen for å høyne utdanningsnivået og legge grunnlag for etablering av flere kompetansearbeidsplasser. Det må satses helhetlig gjennom grunnskole og videregående skole blant annet i samarbeid med Ungt Entreprenørskap for å utvikle en kultur innen kunnskap, kompetanse og entreprenørskap samt samle ressurser innen gründerskap (Business Jessheim). Man må jobbe fram lokale høyskoletilbud i regionen, fortrinnsvis basert på samarbeide med næring det finnes naturlige fortrinn for. Man må tilrettelegge for å skape mindre/større kompetansemiljøer, klynger, med samlokalisering av bedrifter for å skape større og mer konkurransedyktige bedrifter eller næringsmiljøer. Dette kan være tilrettelegging for næringshager som for eksempel miljøet på Ask, tilsvarende eller større miljøer på Jessheim eller for eksempel Årnes og Sundet.
- 3. REISELIV/AKTIVITET/KULTUR/NATUR (opplevelse):** Regionen har en unik posisjon, som et knutepunkt med svært mange reisende hvert år. Det vil synliggjøre og skape stolthet for innbyggeren og interesse fra potensielt nye innbyggere og turister i vår region. Å satse på reiseliv/aktivitet/natur/kultur er å skape attraktivitet for de som bor her, tiltrekke seg nye innbyggere og ny arbeidskraft, og være et turistmål for de reisende gjennom flyplassen eller andre turister.
- 4. GRØNN NÆRING/LANDBRUK:** Vi kan utnytte våre fortrinn innen grønn næring/landbruk ved å støtte opp om prosjekter innen sirkulærøkonomi, bioøkonomi, skog og mat som allerede er i gang, og forsterke og videreutvikle disse og andre prosjekter som et mangfold i vår region. Innen dette område er det mulig å skape tettere samarbeid mellom bedrifter, samt merkevarebygging innen mat eller knytte et matprosjekt opp i mot reiseliv og de lokale hotellene. Innen dette området er det mulig å finne bedrifter i de fleste kommunene som vil samarbeide om utvikling av næringsliv innenfor flere av disse områdene.

Beskrivelse, fortsettelse:

5. LOGISTIKK: Det vil skje en utvikling i Oslo Logistikkpark Gardermoen, og nærliggende logistikkområder (Ullensaker, Nannestad, Eidsvoll). Her kan man finne bedrifter som kan utvikle dette til tettere nettverk, og muligens miljøer/klynger med nasjonal og internasjonal interesse. Robotisering og andre tilnærminger i samarbeid med eksterne miljøer og med Oslo Lufthavn bør være aktuelt.

6. HELSE: Her er det igangsatt et prosjekt i regi av Ullensaker kommune og LHL. I tillegg er Norges første medikamentfrie sykehus for behandling av rus og psykiatri lokalisert i regionen. Området digital helse være noe man kan skape noe på. Dette kan også ses i sammenheng med en satsing i naboregionen.

7. INNOVATIVE OFFENTLIGE ANSKAFFELSER: Det er mulig å ta en rolle innen utvikling av smarte offentlige løsninger og konkurransefortrinn gjennom innovative offentlige anskaffelser. Hvordan kan man i større grad enn i dag bruke innovative offentlige anskaffelser i alle større investeringer og kjøp av varer og tjenester for å få en ønsket utvikling? Hvordan kan dette skape et pre for bedrifter i regionen?

Næringsvennlige kommuner:

Næringslivet er opptatt av proaktive, næringsvennlige kommuner. Som en viktig del av satsingen på næringsutvikling i regionen, må kommunene legge til rette for gode næringsarealer, forutsigbarhet i planleggingen, god og rask saksbehandling, konkurransedyktige økonomiske rammebetingelser og profesjonell oppfølging av næringsaktører.

Det er viktig å legge til rette for gode arenaer for dialog mellom næringslivet og det offentlige, spesielt i forbindelse med lokale prosesser som utvikling av planverk.

Gardermoregionen skal bestå av næringsvennlige kommuner, som samarbeider på tvers av kommunegrensene til det beste for næringslivet og innbyggerne i regionen.

Dynamikk i planen

For å skape en dynamisk plan må planen evalueres og det må kunne gjøres endringer av prioriteringer underveis. Den regionale formannskapskonferansen hver vår, vil være arena for å diskutere og komme med forslag til justering av prioriteringer i planen som kan styrebehandles og fases inn/ut av planen av Gardermoregionens Interkommunalt politiske råd.

Handlingsprogram

Det utarbeides et handlingsprogram for en 3-4 års-periode, basert på prosesser med aktører ut i fra hovedsatsingsområdene. Handlingsprogrammet må ses opp imot et langsiktige et lengre tidsperspektiv (2030) og et omstillingsbehov som følge av pandemien. Det jobbes opp imot aktører med prosjekter som kan bygge opp under hovedmålsetningen.

Rammefaktorer/verktøy

En forutsetning for å lykkes er at man samtidig som man arbeider med hovedsatsingsområder innen strategien, har rammefaktorer som bidrar til måloppnåelse.

Dette er blant annet:

- ressursbruk, en omforent forståelse mellom næringsliv og det offentlige
- prosjektorganisering
- rolleavklaring/ hvem gjør hva i oppfølging av planen?
- profilering, kommunikasjon og markedsføring
- identitet/omdømme

NÆRINGSSTRATEGI UNDERLAG

VEDLEGG: Underlag for Strategisk næringsplan.

1. Innledning
2. Formål
3. Arbeidsform
4. Organisering av prosjektet
5. Prosess, tidsplan
6. Utfordringer og fortrinn, SWOT
7. Attraktiv næringsregion
8. Strategisk retning
9. Hovedsatsingsområder, dynamikk og forankring
10. FNs bærekraftmål
11. Et styrket regionalt næringssamarbeid
12. Veikart/Handlingsprogram, tiltak for ønsket utvikling
13. Målhierarki
14. Planverk, grunnlagsdokumenter
15. Analyse
16. Statistikk